

**ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ**

Στην Λευκωσία σήμερα ..... του μηνός ..... 2023, ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Πατρών, Καθηγητής Χρήστος Ι. Μπούρας και ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Καθηγητής Φίλιππος Πουγιούτας, ως εκπρόσωποι των προαναφερόμενων Πανεπιστημίων αντίστοιχα και στο πλαίσιο των ισχυουσών αρμοδιοτήτων και κανονισμών των δύο πανεπιστημίων καθώς και στη βάση του υφιστάμενου από 1/04/2016 Μνημονίου Συνεργασίας των δύο Πανεπιστημίων και του νομικού και θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία των πανεπιστημίων των δύο χωρών, συμφωνούν και συνυπογράφουν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1. Αντικείμενο και Σκοπός του Προγράμματος

Το παρόν Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) θέτει τις γενικές γραμμές συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Πατρών και του Πανεπιστημίου Λευκωσίας στο πλαίσιο της προσφοράς του Κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) «Διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας / Teaching Greek to speakers of other languages».

Ο σκοπός του προγράμματος είναι η απόκτηση ακαδημαϊκών γνώσεων και επαγγελματικών δεξιοτήτων στον τομέα της εξειδίκευσης του Π.Μ.Σ. (δηλαδή στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας) δια της (α) παρακολούθησης σχετικών μαθημάτων και (β) μελέτης σχετικής βιβλιογραφίας. Επιπλέον, το πρόγραμμα στοχεύει στην καλλιέργεια ερευνητικών δεξιοτήτων μέσα από (α) την παρακολούθηση ειδικών μαθημάτων ποσοτικής/ποιοτικής έρευνας, και (β) την ανάληψη ερευνών μικρής κλίμακας στο πλαίσιο των διαφόρων μαθημάτων ή/και την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Για το σκοπό της προσφοράς του Π.Μ.Σ., τα δύο Πανεπιστήμια και συγκεκριμένα το Τμήμα Φιλολογίας (Ειδίκευση Γλωσσολογίας) του Πανεπιστημίου Πατρών και το

Τμήμα Γλωσσών και Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, στο γνωστικό αντικείμενο των οποίων εμπίπτει το προσφερόμενο Π.Μ.Σ., δεσμεύονται να ενώσουν τις δυνάμεις τους με τα μέσα που διαθέτουν σε σχέση με το διδακτικό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό, και την υλικοτεχνική υποδομή.

Άρθρο 2. Χορηγούμενος Τίτλος – Γλώσσα Διδασκαλίας

Οι φοιτητές, με την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους, θα αποκτούν επίσημο κοινό μεταπτυχιακό τίτλο από τα δύο συνεργαζόμενα πανεπιστήμια (jointly issued and signed award title). Ο χορηγούμενος τίτλος θα είναι στην ελληνική γλώσσα.

Η γλώσσα διδασκαλίας του Π.Μ.Σ. θα είναι η ελληνική. Στην ελληνική γλώσσα θα είναι επίσης και το μεγαλύτερο μέρος του διδακτικού υλικού (βασικό και εναλλακτικό), και των προβλεπόμενων για την ολοκλήρωση του προγράμματος εργασιών και εξετάσεων. Μέρος του υλικού και των δραστηριοτήτων θα είναι ξενόγλωσσα.

Άρθρο 3. Οργάνωση και Λειτουργία του Προγράμματος

Ως επιστημονικός υπεύθυνος από το κάθε συμβαλλόμενο μέρος, ορίζεται ένα μέλος ΔΕΠ του κάθε Πανεπιστημίου με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου του, το οποίο θα είναι υπεύθυνο για τον συντονισμό των απαιτούμενων ενεργειών στις κοινές δράσεις και την άριστη ολοκλήρωση του έργου του κάθε μέρους. Επιστημονικός υπεύθυνος από το Πανεπιστήμιο Πατρών ορίζεται ο Καθηγητής Γιώργος Ι. Ξυδόπουλος, του Τμήματος Φιλολογίας, ενώ επιστημονικός υπεύθυνος από το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας ορίζεται η Καθηγήτρια Πολίνα Μακάη του Τμήματος Γλωσσών και Λογοτεχνίας.

Την ευθύνη της ομαλής λειτουργίας του Π.Μ.Σ. έχει ο Διευθυντής Σπουδών ο οποίος είναι μέλος ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, βαθμίδας Επίκουρου Καθηγητή, με συναφή ειδικότητα (Δρ. Γιώργος Γεωργίου). Ο Διευθυντής Σπουδών υποβοηθείται στο έργο του από ακόμη δυο ακαδημαϊκούς, έναν προτεινόμενο από το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας (Λέκτορας Δρ. Αρετούσα Γιαννάκου) και ένα μέλος ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Πατρών, βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, με επιστημονικό αντικείμενο στη Γλωσσολογία (Καθηγητής Δημήτρης Παπαζαχαρίου).

Τα δύο αυτά μέλη, μαζί με το Διευθυντή, συγκροτούν το Συντονιστικό όργανο (Σ.Ο.) του Π.Μ.Σ.

Έργο του Σ.Ο. είναι η παρακολούθηση του συνόλου της εκπαιδευτικής διαδικασίας που διέπει τη λειτουργία του Π.Μ.Σ., συμπεριλαμβάνοντας τη διοικητική υποστήριξη, τη διαμόρφωση των κριτηρίων αξιολόγησης του Π.Μ.Σ. στην κατεύθυνση διασφάλισης υψηλής ποιότητας προσφερόμενης γνώσης και υπηρεσιών, τη διαμόρφωση κριτηρίων επιλογής των φοιτητών και την τελική επιλογή αυτών, τη διαμόρφωση κριτηρίων και την τελική επιλογή των διδασκόντων, την αναζήτηση εξωτερικής χρηματοδότησης κυρίως από πηγές της ΕΕ, έτσι ώστε, ορισμένες δραστηριότητες, όπως επιχορηγήσεις για έρευνα, υποτροφίες προς τους φοιτητές και απαλλαγές οικονομικής συμμετοχής, καθώς και τη γενική διαχείριση στο πλαίσιο ακαδημαϊκών θεμάτων. Συνολικά το Σ.Ο. αποφασίζει για όσα προκύπτουν και δεν περιγράφονται σε αυτό το ΕΠΣ.

Στο έργο του Σ.Ο. μπορεί να συνεπικουρείται από επιτροπές που θα συγκροτεί για συγκεκριμένο έργο που θα τους αναθέτει. Οι επιτροπές αυτές θα είναι αποκλειστικά εισηγητικού χαρακτήρα.

Το Πανεπιστήμιο Πατρών, έχοντας την απαραίτητη τεχνογνωσία, θα αναλάβει, αφενός, την ακαδημαϊκή εποπτεία του συνόλου των μαθημάτων Γενικής Γλωσσολογίας (Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης), και, αφετέρου, με σκοπό την πρακτική εφαρμογή των διδακτικών προσεγγίσεων για τους/τις φοιτητές/ριες του Π.Μ.Σ. σε πραγματικές συνθήκες, θα διαθέσει το Εργαστήριο Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών (Σ.Α.Κ.Ε.) του Πανεπιστημίου Πατρών, κυρίως για τις απαιτήσεις υλοποίησης του ειδικού υποχρεωτικού μαθήματος «Καλές πρακτικές στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας» που προσφέρεται στο Β' εξάμηνο, αλλά και για την εκπόνηση Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών που απαιτούν εμπειρική έρευνα.

Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Master) είναι υποχρεωτική η επιτυχής συμπλήρωση 90 ECTS, η παρακολούθηση δηλαδή 9

εξαμηνιαίων μαθημάτων (90 ECTS) ή 7 εξαμηνιαίων μαθημάτων (70 ECTS) και Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (20 ECTS).

Το παρακάτω ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών ανά εξάμηνο, αναγράφει τα μαθήματα τα οποία προσφέρονται από το Π.Μ.Σ. Τα μαθήματα αυτά, διακρίνονται σε υποχρεωτικά μαθήματα (60 ECTS) και μαθήματα επιλογής (30 ECTS).

Τα μαθήματα των δυο πρώτων εξαμήνων (Α' και Β') είναι υποχρεωτικά. Στο Γ' εξάμηνο οι φοιτητές/ριες μπορούν να επιλέξουν είτε 3 από τα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής είτε 1 από τα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής και τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Το σύνολο των μαθημάτων που μπορούν να επιλέγουν σε κάθε εξάμηνο είναι έως 3 μαθήματα.

Το Π.Μ.Σ. «Διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας / Teaching Greek to speakers of other languages» έχει την ακόλουθη διάρθρωση:

Εξάμηνο 1 ^ο	ECTS
Υποχρεωτικά Μαθήματα	
1. Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης	10
2. Γραμματική περιγραφή της ελληνικής	10
3. Μεθοδολογία έρευνας	10
ECTS Εξαμήνου	30
Εξάμηνο 2 ^ο	ECTS
Υποχρεωτικά Μαθήματα	
1. Γλωσσική κατάκτηση (Γ1) και γλωσσική εκμάθηση (Γ2)	10
2. Διδακτική μεθοδολογία, διαχείριση τάξης και αξιολόγηση	10
3. Καλές πρακτικές στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας*	10
*Το μάθημα υλοποιείται με πρόσβαση σε πραγματικές εκπαιδευτικές/διδακτικές συνθήκες στο πλαίσιο λειτουργίας του Εργαστηρίου Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού της Σ.Α.Κ.Ε. του Πανεπιστημίου Πατρών.	

ECTS Εξαμήνου	30
Εξάμηνο 3 ^ο	ECTS
Μαθήματα Επιλογής	
1. Αξιοποίηση της λογοτεχνίας στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας	10
2. Διαπολιτισμική διδακτική και εκπαίδευση	10
3. Η Ελληνική ως γλώσσα πολιτισμικής κληρονομιάς	10
4. Η διδασκαλία της προφοράς	10
5. Διαταραχές γλώσσας-λόγου/ομιλίας και εκμάθηση δεύτερης/ξένης γλώσσας	10
6. Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας μέσω διαδικτύου	10
7. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία*	20
<i>*Σε περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας απαλλάσσονται από 2 μαθήματα επιλογής. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία δηλώνεται στο 3ο εξάμηνο, ενώ η ολοκλήρωσή της προβλέπεται μέχρι τη λήξη του 3ου εξαμήνου.</i>	
ECTS Εξαμήνου	30

Για οποιεσδήποτε αλλαγές του συγκεκριμένου προγράμματος απαιτείται κοινή συμφωνία μεταξύ των δύο πανεπιστημίων.

Άρθρο 4. Υποχρεώσεις και Δικαιώματα των Συμμετεχόντων - Μετακινήσεις

Τα κριτήρια επιλογής των φοιτητών που θα συμμετάσχουν στο προσφερόμενο Π.Μ.Σ. θα πρέπει να πληρούν τα ακαδημαϊκά πρότυπα των δύο συνεργαζόμενων πανεπιστημίων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και ορίζονται από την προκήρυξη που εκδίδεται με πρόταση του Σ.Ο. και κοινή απόφαση των Συγκλήτων των δύο Πανεπιστημίων. Οι αιτήσεις των υποψηφίων φοιτητών στο Π.Μ.Σ. θα μπορούν να υποβάλλονται, στη βάση των αποφάσεων του Σ.Ο., τόσο στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας όσο και στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

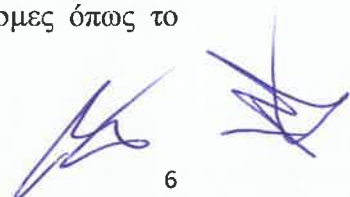
Υποψήφιοι πτυχιούχοι φοιτητές που δεν πληρούν τα ακαδημαϊκά κριτήρια εισαγωγής του Π.Μ.Σ. είναι δυνατόν να γίνουν αποδεκτοί μετά την επιτυχή παρακολούθηση μιας σειράς προπαρασκευαστικών μαθημάτων (foundation courses) που θα προσφέρονται με οικονομική συμμετοχή των φοιτητών, θα λειτουργούν υπό την εποπτεία του Σ.Ο. του Π.Μ.Σ. και θα οργανώνονται με ευθύνη και των δύο μερών.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να κατατεθούν από τους υποψήφιους φοιτητές του Π.Μ.Σ. είναι τα ακόλουθα:

- Αίτηση Συμμετοχής στο Π.Μ.Σ.
- Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου.
- Πιστοποιητικό σπουδών, με αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων, στο οποίο αναγράφεται και ο βαθμός του πτυχίου.
- Πιστοποιητικό επάρκειας της αγγλικής ή γαλλικής γλώσσας, όπου απαιτείται από την προκήρυξη.
- Αντίγραφα δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά, αντίγραφα συγγραφικού έργου κλπ., εφόσον υπάρχουν.
- Δύο συστατικές επιστολές, η μία από ακαδημαϊκό.
- Φωτοτυπία δελτίου ταυτότητας.
- Δύο πρόσφατες φωτογραφίες, στις οποίες να αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου.

Όλοι οι φοιτητές του Π.Μ.Σ. θεωρούνται φοιτητές και των δύο πανεπιστημίων ταυτόχρονα και απολαμβάνουν όλα τα προνόμια και δικαιώματα που έχουν οι υπόλοιποι φοιτητές των δυο πανεπιστημίων σε ψηφιακές πηγές και μέσα πρόσβασης σε αυτές.

Τα δύο Πανεπιστήμια θα θέτουν στη διάθεση των εγγεγραμμένων φοιτητών του Π.Μ.Σ. αλλά και των διδασκόντων ελεύθερη πρόσβαση σε όλους τους ηλεκτρονικούς πόρους, βάσεις δεδομένων και γενικά τους διαθέσιμους πόρους των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών τους, καθώς και τις απαραίτητες ηλεκτρονικές πλατφόρμες όπως το moodle, portal, cgscholar, ιστοσελίδες κ.λπ. των πανεπιστημίων τους.

Οι διδάσκοντες στα Π.Μ.Σ. θα πρέπει να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, με αποδεδειγμένη ακαδημαϊκή (ερευνητική, διδακτική) και επαγγελματική εμπειρία στα γνωστικά αντικείμενα των προσφερόμενων μαθημάτων. Για διδάσκοντες που δεν ανταποκρίνονται στα καθήκοντα τους στο Π.Μ.Σ., είναι δυνατόν να διακόπτεται άμεσα η συνεργασία τους με το Π.Μ.Σ. με απόφαση των οργάνων Διοίκησης των Πανεπιστημίων ύστερα από εισήγηση του Σ.Ο.

Τα δύο Πανεπιστήμια ρυθμίζουν ζητήματα του διοικητικού προσωπικού που συμμετέχουν στη συνεργασία αυτή με βάση το παρόν πρωτόκολλο, σύμφωνα με τους νόμους και τις διατάξεις που ισχύουν σε κάθε μία από τις δύο χώρες. Το εμπλεκόμενο διοικητικό προσωπικό συνεχίζει να διατηρεί τις υποχρεώσεις, που απορρέουν από την εργασιακή του σχέση με το πανεπιστήμιο που ανήκει.

Η σύμπραξη για το ανωτέρω Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την επιλογή ή/και την ανταλλαγή (μεταξύ των δύο πανεπιστημίων) προσωπικού (ακαδημαϊκού, διοικητικού), καθώς και τις δαπάνες μετακίνησης και διαμονής, στη βάση των σχετικών αποφάσεων των Διοικήσεων των δύο Πανεπιστημίων, ύστερα από σχετική εισήγηση του Σ.Ο.

Άρθρο 5. Χρηματοδότηση – Οικονομική Διαχείριση

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

UNIVERSITY
of NICOSIA

Two handwritten signatures in blue ink, one on the left and one on the right.

Άρθρο 6. Διάρκεια Συνεργασίας.

Τα συνεργαζόμενα πανεπιστήμια συνυπογράφουν αρχικά αυτή τη συνεργασία για πέντε (5) χρόνια και εφόσον θεωρηθεί αμοιβαία ~~επωφελής~~, η συνεργασία μπορεί να

ανανεώνεται ανά πενταετία. Τα συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια αξιολογούν ετησίως το προσφερόμενο Π.Μ.Σ. με βάση σχετική εισήγηση του Συντονιστικού Οργάνου του, με σκοπό να αποτιμήσουν τις πρωτοβουλίες που είναι σε εξέλιξη και να επεξεργασθούν πιθανά προγράμματα επικαιροποίησης και εμβάθυνσης της συνεργασίας τους.

Το παρόν Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μετά την ανάγνωση και βεβαίωση υπογράφεται σε δύο (2) όμοια πρωτότυπα και παίρνει από ένα ο κάθε συμβαλλόμενος.

Άρθρο 7. Λύση Συνεργασίας

Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από τους όρους του Ειδικού Πρωτοκόλλου Συνεργασίας τα Μέρη έχουν το δικαίωμα καταγγελίας αζημίως του Ειδικού Πρωτοκόλλου Συνεργασίας.

Για το Πανεπιστήμιο Πατρών

Καθηγητής Χρήστος Ι. Μπούρας
Πρύτανης του Πανεπιστημίου Πατρών

Για το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

Καθηγητής Φίλιππος Πουγιούτας
Πρύτανης του Πανεπιστημίου Λευκωσίας